

План № 8

Власні особові та географічні назви в професійному мовленні

Мета: удосконалити правила вживання великої літери та географічних назв у документах; засвоїти правила передачі іноземних назв українською мовою.

Напишіть конспект відповідей на теоретичні питання:

1. Складні випадки використання великої літери в документах.
2. Правопис географічних назв у документах.
3. Відмінювання географічних назв.
4. Катоїконіми. Правила утворення назв жителів населених пунктів.
5. Доручення (напишіть доручення на отримання поштового відправлення).

✍ Виконати практичні завдання

1. Відредагуйте географічні назви.

Алма-Ата, Армения, Балтіка, Белогорськ, Берингово море, Брюсель, Вена, Венгрія, Галіція, Гебридські острова, Дальній Восток, Ієрусалим, Кутаїсі, Мароко, Мека, Ніца, Рижський залив, Северная Дакота, Северно-Ледовитий океан, Тайланд, Талін, Швеція, Южна Австралія.

2. Відредагувати речення.

1. Діюче законодавство наділяє органи місцевого самоврядування повноваженнями розробляти програми соціально-економічного розвитку. 2. За результатами перевірки було виявлено багаточисельні недоліки. 3. Слідуюча стаття розходів нашого заводу – охорона оточуючого середовища. 4. В зв'язку з екологічною катастрофою потрібно забезпечити населення питтєвою водою. 5. Попри небезпеку пожежники справились зі своїми обов'язками. 6. Вся інформація розміщена на дошці об'яв. 7. Турція, Азербайжан, Венгрія, Словачія, Германія фінансово підтримали Україну. 8. Привітання президента України з наступаючим новим роком схвилювало глядачів. 9. Витяг з протокола оформлений не вірно. 10. Коваленко В.І. поступив на економічний факультет у 2021 році. 11. Закупочна ціна на пшеницю зросла на два проценти. 12. Газіровані напитки живчик, спрайт, а також чипси люкс в продажу не надійшли. 13. Звіт про роботу приватної установи «Промінь» потрібно подати до Дев'ятого травня 2024 року. 14. За українськими законами довжина робочого часу становить вісім годин.

3. Де потрібно, запишіть слова з великої літери.

Запорізький національний університет, математичний факультет, кафедра українознавства, верховна рада України, президент України, кабінет міністрів України, народний депутат України, національний банк України, декан, академік В. Вернадський, професор, високі договірні сторони, надзвичайний і повноважний посол, представник президента України, день незалежності України день, збройних сил України, 8 березня (свято), восьме березня (свято), перша світова війна, І світова війна, прем'єр-міністр України, шевченківська премія, дамоклів меч (фразеологізм), костюмарове дослідження, різдво, ахіллесова п'ята (фразеологізм), довженкова проза, нобелівська премія, закон України «про освіту», вулиця ярославів вал, кінотеатр «байда», європейський союз, алжирська народна демократична республіка, організація об'єднаних націй, організація економічного співробітництва і розвитку, всесвітній конгрес прихильників миру, південна слобожанщина, демократична партія України, міжнародний валютний фонд, сейм, велика французька революція, епоха

відродження, колізей, медаль «за військову службу Україні», відзнака президента України – хрест івана мазепи, орден князя ярослава мудрого, сейм, сенат, запорізька обласна рада народних депутатів, запорізька середня загальноосвітня школа № 5, з новим роком, арабська республіка єгипет, далекий схід, президент сполучених штатів америки, прем'єр-міністр канади, посол республіки польща, галактика велика магелланова хмара, сузір'я великої ведмедиці, гугл, мережа «фейсбук», вацап, енциклопедія «вікіпедія», твітер, орден «золота зірка», літак «боїнг 777», автомобіль «вольво», «фольксваген», банк «кредобанк», сир «чеддер», мінеральна вода «моршинська», мустанг, спанієль, сир «чеддер», ковбаса «довбушівська», троянда «глорія-дей», смородина софіївська, тюльпан рембранта, кросівки «найк».

4. Провідміняти (усно) географічні назви.

Івано-Франківськ, Київ, Кривий Ріг, Суми, Тернопіль, Прага, Франкфурт-на-Майні, Кам'янка-Дніпровська, Львів, Ольвія, Керч, Чернівці, Единбург, Баден-Баден.

5. Утворіть назви жителів населених пунктів та назви народів від запропонованих слів. Виконайте завдання, опрацювавши джерело URL: <https://is.gd/CYKs06>

Запоріжжя, Львів, Острог, Англія, Житомир, Дніпро, Луцьк, Лубни, Івано-Франківськ, Кривий Ріг, Біла Церква, Тернопіль, Коломия, Каховка, Данія, Полтава, Суми, Золотоноша, Рівне, Київ, Тернопіль, Дрогобич, Кам'янець-Подільський.

6. Відредагувати словосполучення українською мовою.

Назначити на посаду, засвідчити документально, застати вроспдох, ігнорувати факти, йти на попятну, збігти наказання, до слова, до свідчення, лишити слова, признати дійсним, позачерговий созив, невідложна допомога, швидко направити до нас, ставити до відома, з ціллю подальшого співробітництва, рахувати цілеобразним, взяти себе в руки, необхідно відмитити, віскій довід, відшкодувати убитки, діюче законодавство.

7. Напишіть 10 фразеологічних сполук із грецьких міфів, у складі яких є присвійний прикметник, поясніть їх правопис і значення (ахіллесова п'ята).

? Питання для самоперевірки

1. У яких випадках імена та прізвища людей пишуться з малої літери?
2. Назвіть правила вживання великої/малої літери в найменуваннях держав та адміністративно-територіальних одиниць.
3. Назвіть державні установи України, у яких всі слова пишуться з великої літери.
4. Назви яких посад пишуться з великої літери?
5. У назвах яких свят усі слова пишуться з великої літери?
6. Поясніть правила правопису присвійних прикметників.
7. Як відмінюються географічні назви, які чергування відбуваються при відмінюванні?
8. Поясніть правопис складених географічних назв.
9. Як утворюються назви жителів населених пунктів, міст?
10. Що таке доручення, які є різновиди доручень? Який максимальний термін дії доручення?